

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	214
Land:	Eritrea
Kilde:	Landinfo
Titel:	Etiopia: Eritreiske flyktninger som krysser grensen til Etiopia
Udgivet:	23. januar 2015
Optaget på baggrundsmaterialet:	8. maj 2015

Respons

Etiopia: Eritreiske flyktninger som krysser grensen til Etiopia

- Grensekryssing mellom Eritrea og Etiopia
- Prosedyre og rutiner for registrering av eritreiske flyktninger i Etiopia

Innledning

Eritreas historie er preget av okkupasjon og kolonisering. Fra 1500-tallet var deler av landet okkupert av Tyrkia eller det ottomanske riket, og senere av Egypt. Andre deler av Eritrea ble erobret av sudanske dynastier (Funji of Sennar) på 1600-tallet (Cliffe & Davidson 1988, s. 14), og landet har også vært under italiensk og britisk styre (Kibreab 2008, s. 98). Fra 1952 til 1962 var landet del av den etiopiske føderasjonen, før keiser Haile Selassie gjorde Eritrea til provins og del av keiserriket Etiopia (Cliffe & Davidson 1988, s. 29). Eritrea ble til sist fritt og selvstendig i 1993.

Etter selvstendigheten var forholdet mellom Eritrea og den tidligere kolonimakten Etiopia preget av samarbeid og utvikling. Konflikter som oppstod på midten av 1990-tallet resulterte i en grensekrig fra 1998 til 2000, før en fredsavtale ble inngått i desember 2000. Forholdet mellom de to landene har imidlertid i liten grad forbedret seg, og siden grensekrigen har Eritrea vært i konstant militær mobilisering. Forholdet til Etiopia oppleves som en «no war – no peace»-situasjon, og eritreiske myndigheter har fram til nå i praksis utvidet landets nasjonaltjeneste.¹

Grensekrigen med Etiopia, og følgene av den, er en av årsakene til at den økonomiske og politiske situasjonen i Eritrea er kraftig forverret. Arbeidsløsheten øker, nasjonaltjenesten er utvidet, og stadig flere velger å flykte fra landet. Nasjonaltjenesten er en vesentlig faktor for hvorfor eritreere flykter; enkelte hevder at nasjonaltjenesten har utviklet seg til en form for moderne slaveri (Kibreab 2014).

¹ Etter landet ble selvstendig i 1993, varte nasjonaltjenesten i utgangspunktet i 18 måneder. Grensekrigen førte imidlertid til en betydelig utvidelse av tjenestetiden, kalt Warsay Yikaalo, som betyr «bærer av arven». Warsay refererer til de unge rekruttene, og Yikaalo til de som sloss under uavhengighetskrigen (Kibreab 2009, s. 260). Nasjonaltjenesten omfatter både sivile og militære oppgaver. Målsettingen med tjenesten utover nasjonalt forsvar, er å bidra til gjenoppbygging av landet og utviklingen av en felles eritreisk identitet.

Grensekryssing mellom Eritrea og Etiopia

I november 2014 var det over 216 000 eritreiske flyktninger i Sudan og Etiopia (UNHCR 2014). En kilde i Eritrea som Landinfo hadde samtaler med i mars 2013, hevdet at mellom 3000 og 5000 eritreere krysset grensen til Sudan hver måned (internasjonal kilde, mars 2013). Denne trenden, med høye ankomster av eritreiske flyktninger har fortsatt, nå særlig til Etiopia: I oktober 2014 skal flere enn 5000 eritreere ha krysset grensen til Etiopia, mot i gjennomsnitt 2000 månedlig i begynnelsen av 2014. Opp mot 90 prosent av de som ankom i oktober, skal være mellom 18 og 24 år. 78 barn skal ha kommet alene (UNHCR 2014). I løpet av den første uken av november 2014 ankom flere enn 1200 eritreiske flyktninger til Etiopia (UNHCR 2014). Totalt skal flere enn 6500 eritreiske flyktninger ha krysset grensen til Etiopia i løpet av oktober og de to første ukene av november 2014, noe som innebærer en betydelig økning (samtale med internasjonal kilde A, november 2014).

Kilder som Landinfo har snakket med, hevder at eritreiske flyktninger vanligvis tar seg inn i Etiopia ved uoffisielle grenseoverganger.² UNHCR (2013) har tidligere opplyst at det finnes 16 slike overganger, mens en kilde Landinfo snakket med i 2014 (internasjonal kilde A), hevdet at det nå finnes 19 ulike grenseoverganger som flyktningene benytter. De fleste som tar seg over grensen, reiser inn i Tigray-regionen i Etiopia. Noen krysser også grensen og reiser inn i Afar-regionen.

En kilde har hevdet til Landinfo at de fleste flyktningene betaler seg over grensen,³ altså underforstått at eritreiske militære tar bestikklser for å la flyktningene krysse over til Etiopia (internasjonal kilde A). En annen kilde (internasjonal kilde B, samtale november 2014) har påpekt at grensen er lang, og at den må være relativt enkel å krysse, siden så mange kommer seg over til Etiopia.

I 2013 var flertallet av de eritreiske flyktningene unge utdannede menn fra byer (UNHCR 2013).

Prosedyre og rutiner for registrering av eritreiske flyktninger

Både den eritreiske og etiopiske siden av grensen er sterkt militarisert, og flertallet av de eritreiske flyktningene blir tatt hånd om av etiopiske soldater i det de har krysset grensen over til Etiopia. De etiopiske soldatene overleverer flyktningene til transittsentre. Ifølge kilder, blir alle registrert av Administration for Refugee and Returnee Affairs (ARRA), de etiopiske myndighetenes enhet for flyktninger. Flyktningene mottar deretter et ID-kort for flyktninger av ARRA. ID-kortet skal brukes til å identifisere flyktningen så lenge personen er i Etiopia.

Flyktningene registreres av ARRA ut fra den informasjonen som foreligger, det vil si eventuelle medbrakte dokumenter, samt kunnskap om hjemstedet og Eritrea. En kilde Landinfo hadde samtale med i november 2014 (internasjonal kilde A), hevdet at etiopiske myndigheter foretar en god og grundig sjekk av eventuelle dokumenter og/eller flyktningenes bakgrunn.

² Det eksisterer i dag ingen offisielle grenseoverganger mellom Eritrea og Etiopia.

³ Kilder Landinfo snakket med i Etiopia, var ikke kjent med hvor stort beløp som måtte betales for å krysse grensen.

Etter at ARRA har registrert flyktningene, gjennomfører UNHCR en ny kontroll og registrering, og deler ut rasjoneringskort.⁴ I tillegg får flyktningene utdelt soveunderlag, tepper, jerrykanne, vannkanne, såpe og myggnett (UNHCR 2013; internasjonal kilde A).

Transittsentrene skal kun brukes i en overgangsperiode, men mange blir værende i sentrene i flere uker eller måneder (samtale med internasjonal kilde A, november 2014). Sentrene er ofte overbefolkede; mens hvert senter er bygd for ca. 500 personer, kan det i dag kan være over 1000 beboere i hvert senter.

Fra transittsentrene overføres flyktningene til flyktningleire,⁵ hvor de får utdelt telt og matrasjoner ved ankomst. I 2013 eksisterte det seks slike flyktningleire for eritreiske flyktninger i Etiopia, fire i Tigray-regionen og to i Afar-regionen (UNHCR 2013).

Mange flyktninger blir boende i leirene i flere år, mens andre forlater leirene og drar til Sudan og kanskje videre mot Europa og USA. Enkelte forlater også leirene for å reise til Addis Abeba eller andre steder i Etiopia. Etiopia tillater at flyktninger kan forlate leiren dersom flyktningen har mottatt en form for «sponsing» fra primært familie i Etiopia.⁶ Mange av flyktningene arbeider i uformell sektor i blant annet Addis Abeba (samtale med internasjonal kilde A, november 2014).

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) skal som faglig uavhengig enhet innhente og analysere informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om. Landinfos responser og temanotater er basert på opplysninger fra både åpne og anonyme kilder. Opplysningene er innsamlet og behandlet i henhold til kildekritiske standarder.

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema, og kildegrunnlaget er ikke alltid like bredt som i våre temanotater. Responser er utarbeidet innenfor korte frister og inneholder gjerne lite bakgrunnsinformasjon.

Opplysningene som blir lagt fram i responsene, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser er heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

Referanser

Skriftlige kilder

- Cliffe, L. & Davidson, B. (1988). *The Long Struggle of Eritrea for Independence and Constructive Peace*. Trenton, New Jersey USA: The Red Sea Press, Inc.
- Kibreab, G. (2008). *Critical Reflections on the Eritrean War of Independence*. Trenton, New Jersey USA: The Red Sea Press, Inc.
- Kibreab, G. (2009). *Eritrea. A Dream Deferred*. Suffolk/Rochester: James Curry
- Kibreab, G. (2014, 15. oktober) *The Open-Ended Eritrean National Service: The Driver of Forced Migration*. London:,London South Bank University. Tilgjengelig fra

⁴ Landinfo er ikke kjent med hvorfor UNHCR foretar en ny kontroll og registrering.

⁵ Det er vanlig å kalle flyktningleirene for «settlements» eller «camps». I Etiopia brukes betegnelsen «camps».

⁶ Mange eritreere vil ha familie i Etiopia da langt fra alle eritreere flyttet tilbake til Eritrea etter folkeavstemningen om Eritreas frigjøring fra Etiopia i 1993.

Respons Etiopia: Eritreiske flyktninger som krysser grensen til Etiopia

http://www.ecoi.net/file_upload/90_1416473628_gaim-kibreab-the-open-ended-eritrean-national-service-the-driver-of-forced-migration.pdf [lastet ned 19. desember 2014]

- UNHCR (2013, 13. juni). *Eritrean refugees in Ethiopia get new camp in north of country*. Addis Abeba: UNHCR. Tilgjengelig fra <http://www.unhcr.org/51b9b66b9.html> [lastet ned 16. desember 2014]
- UNHCR (2014, 14. november). *Sharp increase in number of Eritrean refugees and asylum-seekers in Europe, Ethiopia and Sudan*. Genève: UNHCR. Tilgjengelig fra <http://www.unhcr.org/5465fea1381.html> [lastet ned 16. desember 2014]

Muntlige kilder

- Internasjonal kilde. Samtale mars 2013.
- Internasjonal kilde A. Samtale november 2014.
- Internasjonal kilde B. Samtale november 2014.

© Landinfo 2015

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.